

Kun jäljelle jäävät vain konstit

KESÄTEATTERI ✧ Tuiskulan kesäteatterin Silkkitie-näytelmän viesti on, että elää pitää vaikka kaikki menisi.

Säkylä, Tuiskula

► – Rakentaa, luottaa ja uskaltaa elää.

Kun Karjalan evakot saapuvat joukolla Köyliöön, on Kososen perheen äidin elämänohjeistukselle käyttöä.

Pommien paukkuessa yhä korvissa ja Karjalan kankaille jääneiden kotien ja läheisten painaessa mieltä ei kotiutuminen uudelle seudulle ja sopeutuminen sen tapoihin, kieleen ja kulttuuriin tapahdu kuitenkaan hetkessä. Onneksi nauru, rakkaus ja joskus myös yhteiset surut ja painajaiset tuovat ihmiset, myös satakuntalaiset ja karjalaiset, aina lopulta yhteen.

Tuiskulan kesäteatterilavalla nähdään tänä kesänä elämänmaakuista draamaa Suomen historian ehkä koskettavimmista vaiheista. Silkkikivi-näytelmää ovat inspiroineet sen ohjaaja ja käsikirjoittaja Pekka Saariston omat, Karjalan Johannekseen sijoittuvat juuret, ja aiheen läheisyys sekä teatteriväelle että monille katsojista tuo teatterielämykselle aivan oman mausteensa.

Tarkkaan ja taidolla toteutettu työ tulee Tuiskulassa esiin paitsi useammassa lavalla samaan aikaan toteutetussa kohtauksessa myös kielen tasolla, sillä lavalla kuullaan sekä Köyliön murretta että karjalalaista nuottia ja sanastoa. Näytelmän kielellinen rikkaus onkin yksi sen monista ansioista.

Draamalla liikkeelle

Silkkikiven dramaattisin kohtaus

Ei ole helppo kotiutua, jos on nuori ja temperamenttinen mies. Lehton Hemmin (Samu Laine) ja Eino Kososen (Sakari Sahlman) käsirysi saa alkunsa epäilyistä pyörävarkaudesta.

nähdään heti alussa, ja monet hyvin toteutetut efektit savusta ja tulesta hävittäjien ja pommien ääniin tuovat sodan kauhut Tuiskulaan pelotavan elävästi. Kohtaus on myös hyvä esimerkki näyttelijöiden kyvystä ottaa lava haltuun isolla, monikymmenpäisellä joukolla.

Toinen sellainen on lopun urheiluseuran juhla, jossa kuuroille kor-

ville meuhkaava rovasti (Ari Mätö) tarjoilee yleisölle näytöksen makeimmat naurut. Kohtaus kuvannee osaltaan myös uskonnollisen maailmankuvan hiipumista. Myös Unton (Tomi Hulmi), Eevertin (Kauko Hakala) ja Kainon (Aaro Liukko-Sipi) hulvaton miestrio ihastuttaa.

Syvämpää ja raskaampaa roolia näyttämöllä kannattelee Sanna Kin-

nusen tulkitsema Kososen perheen äiti Matilda. Hän onnistuu koskettavassa mutta elämänmyönteisessä roolissaan erinomaisesti ja liikuttaa katsojia erityisesti estäessään poikaansa Einoa (Sakari Sahlman) lähtemästä aseineen tansseihin.

Näytelmän vahva kotiutumisteema tuottaa väkisin tulkintoja myös ajankohtaisista maahanmuut-

toksismyksistä. Yleistykset ja ennakkoluulot tuntuvat osuvan erityisesti nuoriin miehiin, kuten myös traumat ja sopeutumisvaikeudet. Yksi lausahdus tiivistää varsin hyvin sekä 1950-luvun että 2010-luvun kohtaavaa ajattelutapaa: "Ei meillä naisia vastaan mitään ole." ✧

Iida Vatja

Vauhdikasta menoa

KESÄTEATTERI ✧ 25. juhlavuottaan viettävä Katismaan kesäteatteri hurmaa vahvoilla näyttelijäsuorituksilla.

Säkylä

► Rami Saarijärven ja Ilkka Malmin käsikirjoittaman ja Anneli Heinin ohjaaman Kutsumattomat vieraat -näytelmän juoni on maalaiskomediale tyypillinen: kolmen keski-ikäisen lapsen isukki (Aulis Aalto) päättää muuttaa kunnan keskustaan ja luovuttaa mökkinsä kolmen lapsensa yhteisomistukseen.

Koska lapset elävät tahoillaan omaa elämäänsä, asiaa ei voida ratkaista muutoin kuin järjestämällä mökkiolympialaiset, joissa lajeina ovat tietenkin saappaanheitto, tukkihumala, tikanheitto ja munajuoksu.

Katismaan kesäteatterin paras antia ovat näyttelijäsuoritukset, joista kuultaa läpi useiden teatterivuosien kasvattama kokemus ja varmuus esiintyjinä.

Aulis Aalto pitää isukkina taitavasti koko näytelmän langat käsissään, ja Simon (Mika Latvanen), Siskon (Melina Salonen) ja Kaarinan (Anne Vuorio) kemia toimivat näyttämöllä niin hyvin, että heidän voisi ajatella olevan sisaruksia oikeassakin elämässä.

Karikatyyrinomaiset luonteenpiirteet lapsellisesta pikkuveljestä

yli-innokkaan siivoajasiskon kautta hienostelevaan italiattareen näytelmään viimeistä ilmettä ja elettä myöten niin, että näyttämöllä ei parhaimmillaan tarvita sanoja siihen, että katsoja jo ymmärtää, mistä on kyse.

Mökkivieraita laidasta laitaan

Ydinporukan toimiluja täydentävät Simon kanssa yhteiset lapsuudenmuistot omaava naapuri Tuikku-Tuire (Tarja Tasala) sekä mökille saapuva rakennusmies Homma-Heikki (Jouni Aaltonen) ja hänen farssimaisia piirteitä näytelmään tuova apulaisensa Hyväjätkä (Erja Urvikko-Vainio).

Nuorta osaamista näyttämölle tuovat Eemeli Aaltonen pikuserkku Julius Sankalana, joka osoittautuu näytelmässä hyvinkin epätoivotuksi mökkivieraaksi, sekä Salla Forssten näsäviisaana Serkku-Anskana. He ovat Katismaassa selvästi päässeet todellisten konkareiden oppiin.

Hulvattomassa näytelmässä on taustalla ajatus siitä, että meidän tulisi päivittäin huomata ympärillämme

Isukin (Aulis Aalto) elämään tulee vauhtia, kun hänen aikuiset lapsensa Sisko (Melina Salonen vas.), Kaarina (Anne Vuorio) ja Simo (Mika Latvanen) saapuvat mökille viikonlopun viettoon.

ne asiat, joista voimme olla kiitollisia.

Siskon sanojen saattelemana, "vasta silloin kun on menettämässä jotain, huomaa sen arvon", katso-

ja jää toivomaan, että juhlavuottaan viettävän teatterin näyttelijäkaarti jaksaisi edelleen tehdä tätä Säkylän kulttuurielämälle merkityksellistä

työtä ja saisi mukaansa myös lisää uusia nuoria lupauksia. ✧

Veera Reko